

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13Csp/51/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8118202886
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8118202886.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom Mgr. Petrom Revickým v právnej veci žalobcu: Intrum Justitia Slovakia s.r.o., Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 831 154, zastúpeného JUDr. Jánom Šoltésom, advokátom, Karadžičova 8, 821 08 Bratislava, proti žalovanej: T. A.-M., C.. X.X.XXXX, S. XXX XX L. XX, zastúpenej spoločnosťou WEBER LEGAL, s.r.o., advokátska kancelária, Na rozhladke 2, 831 01 Bratislava - mestská časť Nové Mesto, o zaplatenie 11.019,56 Eur s príslušenstvom, takto

r o z h o d o l :

I. Konanie v časti o zaplatenie sumy 4.690,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania z
a s t a v u j e .

II. Žalovaná je p o v i n n á zaplatiť žalobcovi sumu 4.772,52 Eur spolu s úrokom z omeškania vo
výške 5,05 % ročne:

- zo sumy 13.412,52 Eur od 07.04.2015 do 23.10.2015,
- zo sumy 13.312,52 Eur od 24.10.2015 do 16.11.2015,
- zo sumy 13.212,52 Eur od 17.11.2015 do 19.02.2016,
- zo sumy 13.112,52 Eur od 20.02.2016 do 18.03.2016,
- zo sumy 13.012,52 Eur od 19.03.2016 do 18.04.2016,
- zo sumy 12.912,52 Eur od 19.04.2016 do 16.05.2016,
- zo sumy 12.812,52 Eur od 17.05.2016 do 17.06.2016,
- zo sumy 12.712,52 Eur od 18.06.2016 do 18.07.2016,
- zo sumy 12.612,52 Eur od 19.07.2016 do 18.08.2016,
- zo sumy 12.512,52 Eur od 19.08.2016 do 19.09.2016,
- zo sumy 12.412,52 Eur od 20.09.2016 do 19.10.2016,
- zo sumy 12.312,52 Eur od 20.10.2016 do 15.11.2016,
- zo sumy 12.212,52 Eur od 16.11.2016 do 15.12.2016,
- zo sumy 12.112,52 Eur od 16.12.2016 do 16.01.2017,
- zo sumy 12.012,52 Eur od 17.01.2017 do 17.01.2017
- zo sumy 12.002,52 Eur od 17.01.2017 do 15.02.2017,
- zo sumy 11.872,52 Eur od 16.02.2017 do 17.03.2017,
- zo sumy 11.742,52 Eur od 18.03.2017 do 12.04.2017,
- zo sumy 11.612,52 Eur od 13.04.2017 do 04.05.2017,
- zo sumy 11.462,52 Eur od 05.05.2017 do 14.06.2017,
- zo sumy 11.262,52 Eur od 15.06.2017 do 14.07.2017,
- zo sumy 11.062,52 Eur od 15.07.2017 do 15.08.2017,
- zo sumy 10.862,52 Eur od 16.08.2017 do 14.09.2017,
- zo sumy 10.662,52 Eur od 15.09.2017 do 14.10.2017,
- zo sumy 10.462,52 Eur od 15.10.2017 do 16.11.2017,
- zo sumy 10.262,52 Eur od 17.11.2017 do 14.12.2017,
- zo sumy 10.062,52 Eur od 15.12.2017 do 16.01.2018,
- zo sumy 9.862,52 Eur od 17.01.2018 do 15.02.2018,
- zo sumy 9.662,52 Eur od 16.02.2018 do 20.03.2018,

- zo sumy 9.462,52 Eur od 21.03.2018 do 19.04.2018,
- zo sumy 9.262,52 Eur od 20.04.2018 do 16.05.2018,
- zo sumy 9.062,52 Eur od 17.05.2018 do 18.06.2018,
- zo sumy 8.862,52 Eur od 19.06.2018 do 18.07.2018,
- zo sumy 8.662,52 Eur od 19.07.2018 do 17.08.2018,
- zo sumy 8.462,52 Eur od 18.08.2018 do 18.09.2018,
- zo sumy 8.262,52 Eur od 19.09.2018 do 19.10.2018,
- zo sumy 8.062,52 Eur od 20.10.2018 do 19.11.2018,
- zo sumy 7.862,52 Eur od 20.11.2018 do 02.01.2019,
- zo sumy 7.632,52 Eur od 03.01.2019 do 21.01.2019,
- zo sumy 7.402,52 Eur od 22.01.2019 do 18.02.2019,
- zo sumy 7.172,52 Eur od 19.02.2019 do 20.03.2019,
- zo sumy 6.942,52 Eur od 21.03.2019 do 23.04.2019,
- zo sumy 6.712,52 Eur od 24.04.2019 do 20.05.2019,
- zo sumy 6.482,52 Eur od 21.05.2019 do 20.06.2019,
- zo sumy 6.252,52 Eur od 21.06.2019 do 22.07.2019,
- zo sumy 6.022,52 Eur od 23.07.2019 do 19.08.2019,
- zo sumy 5.772,52 Eur od 20.08.2019 do 20.09.2019,
- zo sumy 5.522,52 Eur od 21.09.2019 do 21.10.2019,
- zo sumy 5.272,52 Eur od 21.10.2019 do 21.11.2019,
- zo sumy 5.022,52 Eur od 22.11.2019 do 24.01.2020,
- zo sumy 4.922,52 Eur od 25.01.2020 do 21.02.2020,
- zo sumy 4.822,52 Eur od 23.02.2020 do 19.06.2020,
- zo sumy 4.772,52 Eur od 20.06.2020 do zaplattenia,

III. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

IV. Žalobca má nárok voči žalovanej na náhradu trov konania v rozsahu 76 %, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenou súdu 14.3.2018 sa právny predchodca žalobcu Všeobecná úverová banka, a.s. domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu sumu 11.019,56 Eur spolu s príslušenstvom.

2.1. Žalobu odôvodnil tým, že so žalovaným uzatvorili spolu dňa 20.8.2014 zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ s registračným číslom XXXXXXXXXXXXXXXX s tým, že v článku I. tejto zmluvy boli dohodnuté základné parametre úveru, ktorý žalobca žalovanému poskytol, a ktorý sa žalovaný zaviazal žalobcovi splácať, a to:

Výška úveru 14 000,00 EUR

Lehota splatnosti 120 mesiacov

Výška úrokovej sadzby platnej ku dňu schválenia úveru 12,1 % p.a.

Výška úroku z omeškania 5 % nad rámec úrokovej sadzby

Celkový počet splátok 120

Dátum prvej splátky 16.09.2014

Dátum poslednej splátky 16.08.2024

Mesačná anuitná splátka vrátane poistného 212,74 EUR

RPMN 12,76 %

Žalobca tvrdil, že svoju povinnosť so zmluvy poskytnúť žalovanému úver riadne splnil a žalovanému úver vo výške 14 000,00 Eur poskytol, no žalovaný podmienky splácania nedodržiaval a úver riadne nesplácal.

2.2. Ďalej žalobca poukázal na oprávnenie podľa článku I. bod 5 písm. b) zmluvy (vyhlásiť okamžitú splatnosť úveru v prípade, ak je dlžník v omeškaní s úhradou viac než dvoch splátok, alebo jednej splátky počas obdobia dlhšieho než 3 mesiace a bol na ich zaplattenie písomne vyzvaný) a uviedol, že nakoľko sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním splátok, opakovane ho riadne písomne vyzýval na úhradu splátok, kedy mu zasielal upomienky, no napriek tomu žalovaný splátky žalobcovi nezaplatil. Z

tohto dôvodu bol nútený listom zo dňa 18.03.2015 vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, kde žalovaného vyzval na zaplatenie zostatku úveru s príslušenstvom do 7 dní od doručenia tejto výzvy/tohto vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru s tým, že žalovaný túto výzvu prevzal dňa 30.3.2015, úver sa tak stal splatným dňa 6.4.2015, z toho dôvodu si uplatňuje nárok na úrok z omeškania od 7.4.2015.

2.3. Žalobca dodal, že zostatok istiny úveru 13.859,91 Eur uvedený vo vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje rozdiel poskytnutého úveru vo výške 14.000,- Eur a splátok istiny úveru vo výške 140,09 Eur s tým, že ku dňu vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru evidoval žalobca voči žalovanému pohľadávku nasledovne:

Dlh na istine Úveru 13 859,91 EUR

Dlh na zmluvnom úroku 796,25 EUR

Poplatky 56,70 EUR

Celkom 14 712,86 EUR

Následnými platbami žalovaného vo výške 3.693,30 Eur došlo k poníženiu zostatku istiny úveru o 2.914,37 Eur, dlžnej sumy úrokov o 778,93 Eur (pozn. súdu: bez toho aby bolo zrejmé ako ich žalobca vypočítal), a poplatkov o 0,00 Eur. Súčasná výška istiny úveru (ku dňu podania žaloby) tak podľa neho predstavovala sumu 10.945,54 Eur (14.000,- Eur mínus 140,09 Eur (platby do 18.03.2015) mínus 2.914,37 Eur (platby po 18.03.2015)), a zostávajúci zmluvný úrok predstavuje sumu 17,32 Eur (796,25 Eur mínus 778,93 Eur (platby po 18.03.2015)).

2.4. Žalobca uzavrel, že týmto návrhom sa domáha zaplatenia zostatku istiny 10.945,54 Eur, zostávajúceho zmluvného úroku vo výške 17,32 Eur a zostávajúcich poplatkov vo výške 56,70 Eur a zákonného úroku z omeškania vo výške 5,05 % p.a. postupne zo sumy 13 859,91 Eur od 7.4.2015 do zaplatenia po zohľadnení postupných čiastočných úhrad s tým, že v petite tohto návrhu je uvedená vyčíslená suma celkom 11.019,56 Eur ako súčet troch uvedených súm 10.945,54 Eur, 17,32 Eur a 56,70 Eur.

Uviedol, že platby žalovaného na istinu boli po 18.03.2015 realizované nasledovne:

23.10.2015 61.65 EUR

19.2.2016 71.69 EUR

18.4.2016 54.76 EUR

17.6.2016 28.58 EUR

18.7.2016 26.18 EUR

19.9.2016 58.91 EUR

15.11.2016 62.60 EUR

15.12.2016 100.00 EUR

16.1.2017 100.00 EUR

17.1.2017 10.00 EUR

15.2.2017 130.00 EUR

17.3.2017 130.00 EUR

12.4.2017 130.00 EUR

5.5.2017 150.00 EUR

15.6.2017 200.00 EUR

17.7.2017 200.00 EUR

16.8.2017 200.00 EUR

18.9.2017 200.00 EUR

14.10.2017 200.00 EUR

16.11.2017 200.00 EUR

14.12.2017 200.00 EUR

16.1.2018 200.00 EUR

15.2.2018 200.00 EUR,

a že z tohto dôvodu o tieto platby postupne ponížoval úrok z omeškania, ktorého zaplatenia sa domáha.

3. Žalovaná sa k žalobe pôvodne písomne nevyjadрила, hoci ho na to súd pri príprave pojednávania uznesením vyzval, a žaloba s prílohami jej bola doručená ešte dňa 4.5.2018.

4. Počas konania žalobca oznámil, že pohľadávka voči žalovanému, ktorá je predmetom tohto konania, bola spoločnosťou Všeobecná úverová banka, a.s. ako postupcom na základe zmluvy o postúpení pohľadávok postúpená spoločnosti Intrum Justitia Slovakia s.r.o. ako postupníkovi, a navrhol, aby súd

pripustil jeho vstup do konania namiesto pôvodného žalobcu. Súd o tomto návrhu rozhodol uznesením č.k. 13Csp/51/2018-47 zo dňa 12.2.2020 tak, že tomuto návrhu vyhovel a vstup nového žalobcu na miesto pôvodného žalobcu pripustil.

5.1. Písomným podaním zo dňa 28.7.2020 doručila žalovaná súdu vyjadrenie, ktorým vzniesla námietku premlčania nároku uplatneného žalobou, a to vo vzťahu k celému žalobnému nároku s tým, že uplynula všeobecná 3 ročná premlčacia doba (§ 101 Občianskeho zákonníka, § 103 Občianskeho zákonníka). Poukázala na to, že v zmysle Zmluvy sa strany dohodli na splatnosti každej splátky k 16. dňu v príslušnom kalendárnom mesiaci, a uviedla, že veriteľ ku dňu 18.03.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť v zmysle ust. § 565 OZ pre nezaplatenie splátky za mesiac november 2014, splatnosť ktorej nastala dňa 16.11.2014, čo podľa nej potvrdzuje aj časové hľadisko (ust. § 53 ods. 9 OZ, ust. § 565 OZ), kde sa pre vyhlásenie predčasnej splatnosti vyžaduje, aby bol spotrebiteľ v omeškaní so splátkou aspoň po dobu 3 mesiacov a aby uplynula ochranná 15 dňová lehota. Podľa žalovanej „ak bol úver vyhlásený za predčasne splatný ku dňu 18.03.2015, ochranná 15 dňová lehota mohla začať plynúť najneskôr dňa 03.03.2015. Nakoľko boli splátky splatné k 16. dňu v kalendárnom mesiaci, ku dňu 03.03.2015 (ale aj ku dňu 18.03.2015) mohol byť žalovaný v omeškaní so splátkou 3 mesiace najneskôr pre nezaplatenie splátky splatnej dňa 16.11.2014 (1. mesiac omeškania 16.12.2014, 2., mesiac omeškania 16.01.2015, 3. mesiac omeškania 16.02.2015). Premlčacia doba teda v zmysle ust. § 103 OZ začala plynúť dňa 16.11.2014. Návrh na začatie konania bol doručený Okresnému súdu Prešov dňa 14.03.2018.“ Dodala, že „ak by aj žalobca zvolil procesnú obranu proti vznesenej námietke premlčania tak, že nevyhlásil predčasnú splatnosť pre splátku splatnú 16.11.2014 (hoci len pri tejto mohla byť žalovaná v omeškaní po dobu aspoň 3 mesiacov plus 15 dní ochranná lehota), poslednou možnou splátkou, s ktorou bola žalovaná v omeškaní a pri ktorej uplynula 15 dňová ochranná lehota podľa ust. § 53 ods. 9 OZ bola splátka splatná 16.02.2015, a teda aj v tomto prípade, je žaloba žalobcu premlčaná.“

5.2. Žalovaná ďalej tvrdila bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a prehlásila, že všetky platby, ktoré historicky v súvislosti s predmetným úverom vykonala, započítava najprv na istinu a potom na úroky. Uviedla, že zmluva je zmluvou formulárovou, ktorej obsah žalovaná nemohla meniť, mohla ju len ako celok prijať alebo len ako celok odmietnuť. Zmluva je v hrubom rozpore so zákonom č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere, zákonom č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a zákonom č. 40/1964 Zb. Občianskym zákonníkom s tým, že v zmluve nie sú uvedené nižšie uvedené náležitosti, resp. tieto sú uvedené nesprávne:

1. ročná percentuálna miera nákladov, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve nie je táto náležitosť vyjadrená správne,
2. celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítaná na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j) zák. č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve nie je táto náležitosť vyjadrená správne,
3. výška, počet a termíny splátok v členení na istiny, úroky a iné poplatky, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. k) zák. č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve táto náležitosť absentuje úplne,
4. doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa ust. § 9 ods. 2 písm. f) zák. č. 129/2010 Z.z.) - v zmluve je tento údaj vyjadrený nesprávne.

5.3. K náležitosti RPMN žalovaná uviedla, že v zmysle ust. § 2 písm. g) zák. č. 129/2010 Z.z. účinného v čase uzavretia Zmluvy, „celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom všetky náklady vrátane úrokov, provízií, daní a poplatkov akéhokoľvek druhu, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť v súvislosti so zmluvou o spotrebiteľskom úvere a ktoré sú veriteľovi známe, okrem notárskych poplatkov; do celkových nákladov patria aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poisťné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok“. Žalovaná dodala, že zákon, ale aj Smernica 2008/48 ES ustanovuje, že celkové náklady sú všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť, aby:

- i) získal sp. úver, alebo
- ii) aby získal sp. úver za ponúkaných podmienok.

Uviedla, že hodnota RPMN je v zmluve uvedená vo výške 12,76% a celková čiastka vo výške EUR 24.167,63 (z toho istina 14.000 EUR a celkové náklady 10.167,63 EUR). Tieto hodnoty sú v Zmluve podľa nej uvedené nesprávne, sú podhodnotené a teda vyjadrené v neprospech žalobcu, a to z dôvodov, že na to, aby žalobca (pozn. súdu: zrejme mala na mysli žalovaná) získal sp. úver za ponúkaných podmienok (konkrétne za úrokovú sadzbu vo výške práve 12,10% p.a.), musel uzatvoriť poistenie vo výške 11,34 EUR mesačne pri počte splátok 120, za čo získal zľavu z úrokovej sadzby vo výške 0,20% p.a., a zároveň musel uzavrieť popri poistení so žalovaným (pozn. súdu: zrejme mala na mysli žalobcom) tiež zmluvu o doplnkovej službe, a to zmluvu o bežnom účte (a o vydaní a vedení platobnej karty). Táto skutočnosť vyplýva z bodu 1.1 str. 2 Zmluvy, kde je uvedené, že banka poskytuje spotrebiteľovi zľavu z úrokovej sadzby vo výške 0,8% p.a. z titulu, ak bude mať spotrebiteľ v banke vedený bežný účet pásma 3 až 5, a ďalšiu zľavu vo výške 0,8% p.a. z titulu, ak si bude klient pravidelne zasielať príjem na tento Flexiúčet, za čo žalobca účtoval poplatok za vedenie Flexiúčet cenové pásma 3 vo výške EUR 5 mesačne, poplatok za vedenie Flexiúčet cenové pásma 4 vo výške EUR 7 mesačne a poplatok za vedenie Flexiúčet cenové pásma 5 vo výške EUR 9 mesačne. Žalovaná sa s týmto cenníkom oboznámila prvýkrát až v tomto súdnom konaní, a to zo strany svojho právneho zástupcu, ktorý tento cenník vyhľadal na internetovej stránke žalobcu. Ak by žalobca neuzatvoril tieto doplnkové služby, tak úroková sadzba by bola vyššia o 0,8 % p.a. + 0,8 % p.a. + 0,2% p.a., a teda by bola vo výške 13,90% p.a. Na získanie sp. úveru za ponúkaných podmienok (12,10% p.a.) celkom jednoznačne musel žalobca uzatvoriť vyššie uvedené doplnkové služby.

Žalovaná k tomu uviedla, že podľa rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 EOS KSI Slovensko s. r. o. proti W. Q. X. B. Q., kde je preberaná práve problematika výpočtu RPMN, Súdny dvor EÚ v bode 67. odôvodnenia celkom jednoznačne uzavrel, že „spotrebiteľa v takejto situácii totiž nemožno považovať za takého, ktorý pri uzavretí zmluvy pozná všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, a v dôsledku toho za takého, ktorý pozná všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.“. Ďalej poukázala na článok 5 bod 1. písm. g) Smernice, v zmysle ktorého „V dostatočnom predstihu pred tým, ako sa spotrebiteľ zaviazne akoukoľvek zmluvou o úvere alebo ponukou, veriteľ a prípadne sprostredkovateľ úveru poskytnú spotrebiteľovi na základe podmienok úveru ponúkaných veriteľom, prípadne preferencií spotrebiteľa a informácií, ktoré spotrebiteľ poskytol, informácie potrebné na porovnanie rôznych ponúk, aby sa mohol s dobrou znalosťou veci rozhodnúť, či zmluvu o úvere uzavrie. Tieto informácie sa písomne alebo na inom trvalom nosiči poskytnú prostredníctvom tlačiva pre štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere uvedeného v prílohe II. Požiadavky na veriteľa uvedené v tomto odseku a v článku 3 ods. 1 a 2 smernice 2002/65/ES, týkajúce sa poskytovania informácií, sa považujú za splnené, ak veriteľ poskytol štandardné európske informácie o spotrebiteľskom úvere. Tieto informácie sa týkajú: ... g) ročnej percentuálnej miery nákladov a celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, znázornenej pomocou reprezentatívneho príkladu, v ktorom sa uvedú všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery; ak spotrebiteľ oznámil veriteľovi jeden alebo viac prvkov svojho preferovaného úveru, ako napríklad dĺžku trvania zmluvy o úvere a celkovú výšku úveru, veriteľ tieto prvky zohľadní; ak zmluva o úvere stanovuje rozličné spôsoby čerpania úveru s rôznymi poplatkami alebo úrokovými sadzbami úveru a veriteľ používa predpoklad uvedený v prílohe I časti II písm. b), musí veriteľ uviesť, že iné mechanizmy čerpania pre tento typ zmluvy o úvere môžu viesť k vyššej ročnej percentuálnej miere nákladov.“. Podľa žalovanej je teda povinnosťou veriteľa informovať spotrebiteľa o tom, že pre rôzne sadzby v závislosti od rôznych zliav môže byť RPMN a celková čiastka, ako aj celková čiastka rôzna.

Žalovaná ešte uviedla, že v zmysle čl. 19 Smernice „Pri výpočte ročnej percentuálnej miery nákladov sa vychádza z predpokladu, že zmluva o úvere zostane platná dohodnutý čas a že veriteľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách ustanovených v zmluve o úvere.“. V zmysle bodu 64. odôvodnenia rozsudku Súdneho dvora EÚ vo veci C-448/17 „V súlade s článkom 4 ods. 1 a 2 smernice 87/102 musí byť zmluva o úvere uzavretá písomne, pričom písomné vyhotovenie musí obsahovať uvedenie RPMN, ako aj uvedenie podmienok, za ktorých môže byť táto miera zmenená. Článok 1a tejto smernice stanovuje metódu výpočtu RPMN a vo svojom odseku 4 písm. a) spresňuje, že sa musí vypočítať „v dobe uzatvárania zmluvy“. Táto informácia pre spotrebiteľa o celkových nákladoch úveru vo forme miery vypočítanej podľa jednotného matematického vzorca má preto podstatný význam (pozri v tomto zmysle uznesenie zo 16. novembra 2010, Pohotovosť, C-76/10, EU:C:2010:685, body 69 a 70).“.

5.4. K náležitosti celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, žalovaná poukázala na to, že v zmluve je uvedené, že výška splátky je EUR 212,74, z toho splátka poistného je EUR 11,34 (čl. I ods. 1 Zmluvy). RPMN je podľa Zmluvy (čl. I ods. 3) vypočítaná okrem iného z predpokladu, že počet splátok je 120 a

výška mesačnej splátky je EUR 212,74 (teda z výšky splátka vrátane poistného). Avšak, celková čiastka je vyjadrená vo výške EUR 24.167,63, teda zjavne z výšky splátky bez poistného. Teda na jednej strane veriteľ uvádza náklady na poistné do celkových nákladov na účely výpočtu RPMN, ale na účely výpočtu celkovej čiastky už toto poistné neuvádza, čo sa dá, okrem iného, overiť aj jednoduchým matematickým prepočtom, kde výška splátky vrátane poistného 212,74 EUR krát počet splátok 120 = 25.528,8 EUR, čo je o takmer 1400 EUR viac, ako je uvedené v Zmluve. Uvedené má za následok zjavne nesprávne uvedenie celkovej čiastky, a to podstatným spôsobom v neprospech spotrebiteľa (reálna celková čiastka má byť vyššia o sumu 120 splátok poistného á 11,34 EUR).

5.5. K náležitosti výšky, počtu a termínov splátok istiny, úrokov a iných poplatkov žalovaná uviedla, že splátky spotrebiteľského úveru nie sú v zmluve rozčlenené na splátky istiny, úrokov a poplatkov, čím sa spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

5.6. A napokon, k náležitosti nesprávneho uvedenia doby trvania zmluvy žalovaná poukázala na to, že zmluva v čase jej uzatvárania musela podľa zákona účinného v čase jej uzatvárania zo zákona (§ 9 ods. 2 písm. f) z.č. 129/2010 Z.z.) obsahovať termín konečnej splatnosti, a dobu trvania zmluvy. Termín konečnej splatnosti je v zmluve vyjadrený správne, a to dňom 16.08.2024. Doba trvania Zmluvy je však v Zmluve uvedená neurčito a netransparentne, a to nasledovne: „do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy.“

6. Vyjadrenie žalovanej súd doručil strane žalobcu dňa 14.8.2020 spolu s výzvou podľa § 167 ods. 3 CSP, aby sa k nemu v lehote 15 dní písomne vyjadrili, a poučením, že na neskôr predložené a označené skutočnosti a dôkazy súd nemusí prihliadať. Žalobca na to však žiadnym spôsobom nereagoval a až dňa 30.11.2020 popoludní, pred pojednávaním vytyčeným na deň 1.12.2020 o 9:00 hod, doručil súdu podanie, ktorým ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní, z dôvodu čiastočnej úhrady pohľadávky po začatí súdneho konania zabrať žalobný návrh v časti o zaplatenie istiny vo výške 4.690,- Eur s prislúchajúcim úrokom z omeškania späť a žiadal, aby súd zaviazal žalovanú zaplatiť mu sumu 6.079,56 Eur s

- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13859,91 EUR od 7.4.2015 do 23.10.2015,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13798,26 EUR od 24.10.2015 do 19.2.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13726,57 EUR od 20.2.2016 do 18.4.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13671,81 EUR od 19.4.2016 do 17.6.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13643,23 EUR od 18.6.2016 do 18.7.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13617,05 EUR od 19.7.2016 do 19.9.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13558,14 EUR od 20.9.2016 do 15.11.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13495,54 EUR od 16.11.2016 do 15.12.2016,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13395,54 EUR od 16.12.2016 do 16.1.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13295,54 EUR od 17.1.2017 do 17.1.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13285,54 EUR od 18.1.2017 do 15.2.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13155,54 EUR od 16.2.2017 do 17.3.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 13025,54 EUR od 18.3.2017 do 12.4.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12895,54 EUR od 13.4.2017 do 5.5.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12745,54 EUR od 6.5.2017 do 15.6.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12545,54 EUR od 16.6.2017 do 17.7.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12345,54 EUR od 18.7.2017 do 16.8.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 12145,54 EUR od 17.8.2017 do 18.9.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 11945,54 EUR od 19.9.2017 do 14.10.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 11745,54 EUR od 15.10.2017 do 16.11.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 11545,54 EUR od 17.11.2017 do 14.12.2017,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 11345,54 EUR od 15.12.2017 do 16.1.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 11145,54 EUR od 17.1.2018 do 15.2.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10945,54 EUR od 16.2.2018 do 20.3.2018
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10745,54 EUR od 21.3.2018 do 19.4.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10545,54 EUR od 20.4.2018 do 16.5.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10345,54 EUR od 17.5.2018 do 18.6.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 10145,54 EUR od 19.6.2018 do 18.7.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9945,54 EUR od 19.7.2018 do 17.8.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9745,54 EUR od 18.8.2018 do 18.9.2018,

- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9545,54 EUR od 19.9.2018 do 19.10.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9345,54 EUR od 20.10.2018 do 19.11.2018,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 9115,54 EUR od 20.11.2018 do 2.1.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8885,54 EUR od 3.1.2019 do 21.1.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8655,54 EUR od 22.1.2019 do 18.2.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8425,54 EUR od 19.2.2019 do 20.3.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 8195,54 EUR od 21.3.2019 do 23.4.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7965,54 EUR od 24.4.2019 do 20.5.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7735,54 EUR od 21.5.2019 do 20.6.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7505,54 EUR od 21.6.2019 do 22.7.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7255,54 EUR od 23.7.2019 do 19.8.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 7005,54 EUR od 20.8.2019 do 19.9.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6755,54 EUR od 20.9.2019 do 18.10.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6505,54 EUR od 19.10.2019 do 20.11.2019,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6255,54 EUR od 21.11.2019 do 24.1.2020,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6155,54 EUR od 25.1.2020 do 22.2.2020,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6055,54 EUR od 23.2.2020 do 19.6.2020,
- 5,05 % úrokom z omeškania ročne zo sumy 6005,54 EUR od 20.6.2020 do zaplatenia a náhradou trov konania.

7. Na zvyšný obsah písomného podania žalobcu zo dňa 30.11.2020 (jeho vyjadrenia), urobeného v zmysle ust. § 153 ods. 2 CSP oneskorene, súd osobitne neprihliadal (a preto v zmysle § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení ani celé neuvádza).

8. Podľa Čl. 3 ods. 2 CSP výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovoľávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

9. Podľa Čl. 5 CSP zjavné zneužitie práva nepožíva právnu ochranu. Súd môže v rozsahu ustanovenom v tomto zákone odmietnuť a sankcionovať procesné úkony, ktoré celkom zjavne slúžia na zneužitie práva alebo na svojvoľné a bezúspešné uplatňovanie alebo bránenie práva, alebo vedú k nedôvodným prieťahom v konaní.

10. Podľa § 149 CSP prostriedkami procesného útoku a prostriedkami procesnej obrany sú najmä skutkové tvrdenia, popretie skutkových tvrdení protistrany, návrhy na vykonanie dôkazov, námietky k návrhom protistrany na vykonanie dôkazov a hmotnoprávne námietky.

11. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

12. Na prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany, ktoré strana nepredložila včas, nemusí súd prihliadnuť, najmä ak by to vyžadovalo nariadenie ďalšieho pojednávania alebo vykonanie ďalších úkonov súdu.

13. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktoré sa žalobca nedostavil, svoju neúčast' a neúčast' svojho právneho zástupcu však ospravedlnil a súhlasil s prejednaním a rozhodnutím veci v jeho neprítomnosti, a preto súd v zmysle ust. § 180 CSP vec prejednal v jeho neprítomnosti, a prihliadol pritom na obsah spisu a vykonané dôkazy (dorúčené a protistranou nespochybnené listiny podľa § 204 CSP). Strana žalovanej na pojednávaní zopakovala už len to, že premlčacia doba pre uplatnenie práva na zaplatenie zosplatneného úveru by sa mala počítať od splatnosti tej nezaplatenej splátky pre ktorú veriteľ úver neskôr zosplatnil, na otázku súdu však pripustila, že žalobca v tom čase (pred zosplatnením) ešte nemohol podať žalobu v rozsahu celého úveru (a odvrátiť resp. prerušiť tak plynutie premlčacej doby všetkých splátok). Následne ešte spochybnila, že by žalobca postupoval s odbornou starostlivosťou pri skúmaní príjmov a výdavkov žalovanej v súvislosti možnosťou predčasného platného zosplatnenia a následného postúpenia pohľadávky, z čoho by mal vyplývať nedostatok aktívnej vecnej legitímácie súčasného žalobcu v tomto konaní. Na tento prostriedok procesnej obrany žalovanej,

zastúpenej advokátom už pred týmito pojednávaním, ktorý bol uplatnený oneskorene až na pojednávaní a vyžadoval by si tak jeho odročenie, však súd s poukazom na ust. § 153 ods. 2 CSP (v spojení s ust. § 291 ods. 3 CSP) neprihliadal.

14. Podľa § 145 ods. 1 a 2 CSP ak je žaloba vzatá späť celkom, súd konanie zastaví. Ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

15. Podľa § 146 ods. 1 CSP súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

16. V danom prípade žalobca zobral žalobu čiastočne späť, a keďže tak urobil skôr než sa začalo predbežné prejednanie sporu alebo pojednávanie, teda v čase, keď sa na prípadný nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby v zmysle ust. § 146 ods. 1 CSP neprihliada a jeho vyjadrenie k čiastočnému späťvzatiu preto nie je ani potrebné, súd konanie v rozsahu späťvzatia žaloby postupom podľa § 145 ods. 2 CSP v tejto časti zastavil.

17. Pri prejednaní zostávajúcej časti pritom súd poukazuje na to, že v zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe uviesť pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, a označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť). Podľa § 132 ods. 2 CSP opísanie rozhodujúcich skutočností nemožno nahradiť odkazom na označené dôkazy.

18. V sporovom konaní, ktoré je ovládané dispozičnou zásadou, platí, že súd je viazaný žalobou. Nárok uplatnený žalobou je charakterizovaný opísaním skutkových okolností, ktorými žalobca svoj nárok odôvodňuje, a skutkovým základom opísaným v žalobe v spojení so žalobným petítom je potom vymedzený základ nároku uplatneného žalobou, ktorý je predmetom konania. Rozhodujúcimi skutočnosťami sa rozumejú (všetky) údaje, ktoré sú celkovo nutné k tomu, aby bolo jasné, o čom a na akom základe má súd rozhodnúť, a ktoré, ak budú preukázané, umožňujú žalobe vyhovieť (porovnaj tiež napr. rozsudok Najvyššieho súdu ČR zo dňa 23. januára 2002, sp. zn. 25 Cdo 643/2000, in Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, nakladateľstvo C.H.Beck, zväzok 13, publ. pod označením C 962).

19. Rozsah nutných údajov, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok čo do základu a výšky (bremeno tvrdenia), je pritom určovaný hypotézou právnej normy, ktorá sa má na daný právny vzťah resp. skutkový stav aplikovať.

20. Podľa § 153 ods. 1 CSP strany sú povinné uplatniť prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany včas. Prostriedky procesného útoku a prostriedky procesnej obrany nie sú uplatnené včas, ak ich strana mohla predložiť už skôr, ak by konala starostlivo so zreteľom na rýchlosť a hospodárnosť konania.

21. Podľa § 215 ods. 1 a 2 CSP súd rozhodne na základe zisteného skutkového stavu. Skutkový stav sa zisťuje procesným postupom podľa tohto zákona.

22. „Všeobecné, vágne a paušálne tvrdenia žalobcu neumožňujú súdu ich vecné preskúmanie a nie sú spôsobilé byť predmetom dokazovania. Takéto nesubstancované prejavy žalobcu súd v konaní legitímne opomenie a nevykonáva vo vzťahu k ich pravdivosti žiadne dokazovanie. ... žalovanému musí byť umožnené vyjadriť sa k všetkým tvrdeným skutočnostiam a vykonaným dôkazom. Toto svoje právo nemôže žalovaný efektívne realizovať v prípade neurčitého skutkového tvrdenia, ktoré samo o sebe vylučuje vysvetlenie alebo relevantnú reakciu, pri zachovaní náležitej miery vecnosti a zrozumiteľnosti. Pokiaľ samotná žaloba nevykazuje vady, pre ktoré by ju súd odmietol v zmysle § 129 ods. 3 CSP, nie je osobitne procesne sankcionované to, že žalobca nedostatočne substancoval svoje skutkové tvrdenia, resp. že sú jeho skutkové tvrdenia neúplné alebo neurčité. Tieto okolnosti sa však prejavujú v ďalšom procesnom postupe súdu (napr. nevykonanie dôkazu, neúplne zistený skutkový stav a pod.) a v jeho konečnom rozhodnutí (zamietnutie žaloby, prípadne zastavenie konania), za čo nesie plnú zodpovednosť procesne neaktívny žalobca. V záujme jeho vlastného procesného úspechu vyžaduje sporové konanie od žalobcu adekvátnu mieru vigilancie a diligencie, teda bdelosti a dôslednosti“ (in:

Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 670)

23. Súd sa vo veci oboznámil so žalobou, vykonal dokazovanie všetkými predloženými listinami, ktorých odpis bol stranám sporu v priebehu konania doručený (§ 204 CSP), a na základe zhodných (resp. nespochybných) tvrdení strán (§ 186 ods. 2 CSP) a vykonaných dôkazov zistil tento skutkový stav:

24. Dňa 20.8.2014 uzatvoril právny predchodca žalobcu spoločnosť Všeobecná úverová banka, a.s. ako veriteľ so žalovaným ako klientom písomnú zmluvu o poskytnutí spotrebiteľského úveru „Flexipôžička“ s registračným číslom XXXXXXXXXXXXXXXX, na základe ktorej právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver na splatenie spotrebiteľských úverov. V zmluve je okrem iného uvedené výška úveru: 14.000,- Eur, lehota splatnosti: 120 mesiacov, druh úrokovej sadzby: fixná počas celej lehoty splatnosti úveru (vo výške bez zľav), čerpanie úveru jednorazovo dňa 20/08/2014, celkový počet splátok 120, dátum prvej a poslednej anuitnej splátky (termín konečnej splatnosti): 16/09/2014 a 16/08/2024, doba trvania úverovej zmluvy: do splatenia všetkých záväzkov dlžníka podľa tejto zmluvy, výška úrokovej sadzby (vo výške so zľavami, ak boli poskytnuté), platnej ku dňu schválenia úveru: 12,10 % p.a., mesačná anuitná splátka vrátane poisťného: 212,74 Eur z toho mesačná splátka poisťného: 11,34 Eur, ročná percentuálna miera nákladov: 12,76%, celkové náklady dlžníka: 10.167,63 Eur, celková čiastka, ktorú musí dlžník zaplatiť v súvislosti s poskytnutým úverom: 24.167,63 Eur, priemerná ročná percentuálna miera nákladov: 12,08%. Na konci zmluvy v čl. III. bod 6. Je uvedené, že neoddeliteľnou súčasťou zmluvy sú obchodné podmienky, ktorými sa riadia zmluvné strany vo veciach, ktoré nie sú osobitne upravené v tejto úverovej zmluve.

Určité a zrozumiteľné stanovenie úpravy (resp. odkaz na úpravu) nejakej ďalšej konkrétnej (určitej) časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky (napr. že úročenie - uplatňovanie úrokovej sadzby, spôsob započítavania úhrad, prípadne povinnosť platiť úroky a poplatky upravujú obchodné podmienky) zo zmluvy nevplyva.

25. Z predloženého prehľadu splátok a úhrad, žaloby i čiastočného späťvzatia vyplýva, že žalovaný na úhradu tejto zmluvy zaplatil postupne v rôznych dňoch pred podaním žaloby sumu 4.337,48 Eur (viď prehľad splátok a úhrad do 17.1.2018 + 200,- Eur za platbu žalovaného podľa žaloby 15.2.2018, ktorá inak v tomto prehľade uvedená nie je), a po podaní žaloby sumu 4.890,- Eur (podľa tvrdení žalobcu o úhradách žalovaného uvedených v čiastočnom späťvzati ohľadom sumy 4.690,- Eur + 200,- Eur za platbu žalovaného zo dňa 20.3.2018 vyplývajúcu z úpravy základu uplatneného úroku z omeškania žiadaného žalobcom v tento deň i pravidelnosti každomesačných úhrad žalovaného v neskoršom období po zosplatení úveru), teda spolu 9.227,48 Eur.

26. Podľa nespochybných tvrdení žalobcu a predloženej výzvy sa žalovaný dostal do omeškania so splácaním splátok, žalobca ho opakovanie riadne písomne vyzýval na úhradu splátok, zasielal mu upomienky, no napriek tomu žalovaný splátky žalobcovi nezaplatil a z toho dôvodu právny predchodca žalobcu listom zo dňa 18.3.2015 vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru, kde žalovaného vyzval na zaplatenie zostatku úveru s príslušenstvom do 7 dní od doručenia tejto výzvy, pričom žalovaný túto výzvu prevzal dňa 30.3.2015.

27. Z hľadiska vymedzenia rozhodovanej veci súd osobitne zdôrazňuje, že žiadne iné než vyššie uvedené podstatné skutočnosti (najmä vo vzťahu k výpočtu úrokov a poplatkov) v konaní stranami uvedené a ani zákonom stanoveným procesným postupom súdu (§ 215 ods. 1 a 2 CSP) zistené neboli a ani nevysli najavo (§ 191 ods. 1 CSP).

28. V súvislosti s eventuálnym dopĺňaním skutkových tvrdení (ako podkladu zisťovania skutkového stavu) súd tiež pripomína, že podľa § 140 ods. 2 CSP zmenou žaloby je i podstatná zmena alebo doplnenie rozhodujúcich skutočností tvrdených v žalobe, pričom podľa § 294 CSP zmena žaloby sa v spotrebiteľských sporoch nepripúšťa, ak je žalovaným spotrebiteľ.

Relevantné hmotnoprávne normy

29. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Zb. (ďalej len „Obchodný zákonník“ alebo aj „OBZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

30. Nasledujúce dispozitívne ustanovenia Obchodného zákonníka (od ktorých sa strany v zmysle § 263 ods. 1 OBZ môžu odchyliť) stanovujú výšku úrokov, ich uplatňovanie, ako aj pravidlá splácania a splatnosti úrokov.

31. Napríklad podľa § 502 ods. 1 OBZ od doby poskytnutia peňažných prostriedkov je dlžník povinný platiť z nich úroky v dojednanej výške, inak v najvyššej prípustnej výške ustanovenej zákonom alebo na základe zákona. Podľa § 503 ods. 1 OBZ záväzok platiť úroky je splatný spolu so záväzkom vrátiť použité peňažné prostriedky. Ak lehota na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov je dlhšia ako rok, sú úroky splatné koncom každého kalendárneho roka. V čase, keď sa má vrátiť zvyšok poskytnutých peňažných prostriedkov, sú splatné aj úroky, ktoré sa ho týkajú. Podľa ods. 2 tohto ustanovenia ak sa poskytnuté peňažné prostriedky majú vrátiť v splátkach, sú v deň splatnosti každej splátky splatné aj úroky z tejto splátky. Podľa ods. 3 tohto ustanovenia dlžník je oprávnený vrátiť poskytnuté peňažné prostriedky pred dobou určenou v zmluve. Úroky je povinný zaplatiť len za dobu od poskytnutia do vrátenia peňažných prostriedkov.

32. V prejednávanom prípade je zrejmé, že ide o právny vzťah vyplývajúci zo zmluvy o úvere, ktorá má v zmysle ust. § 261 ods. 6 OBZ povahu tzv. absolútneho obchodného záväzkového vzťahu spravujúceho sa ustanoveniami tretej časti tohto zákona. Zo skutočností uvedených žalobcom však vyplýva, že v podrobnostiach ide o nároky medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným ako spotrebiteľom vyplývajúce zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a právny vzťah (zmluvu) medzi účastníkmi je preto potrebné posúdiť aj podľa zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov v znení účinnom v čase uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSU“), ktorý stanovuje špeciálnu úpravu spotrebiteľských úverov.

33. Podľa § 1 ods. 1 ZoSU tento zákon upravuje práva a povinnosti súvisiace s poskytovaním spotrebiteľského úveru na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere, podmienky poskytovania spotrebiteľského úveru, náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, spôsob výpočtu celkových nákladov spotrebiteľa spojených s poskytovaním spotrebiteľského úveru a ďalšie opatrenia na ochranu spotrebiteľa.

34. Podľa § 9 ods. 1 ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu.

35. Podľa § 9 ods. 2 ZoSU zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka (§ 52 a 60 o spotrebiteľských zmluvách) musí obsahovať (okrem ďalších tam uvedených, pozn. súdu) tieto náležitosti:

i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,

k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere,

m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny.

36. Podľa § 273 OBZ časť obsahu zmluvy možno určiť aj odkazom na všeobecné obchodné podmienky vypracované odbornými alebo záujmovými organizáciami alebo odkazom na iné obchodné podmienky, ktoré sú stranám uzavierajúcim zmluvu známe alebo k návrhu priložené.

37. Podľa § 37 ods. 1 Občianskeho zákonníka právny úkon sa musí urobiť slobodne a vážne, určite a zrozumiteľne; inak je neplatný.

38. Podľa § 11 ods. 1 písm. a), b) ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>, alebo neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>, r) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>> a y) <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>> a § 10 ods. 1 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>>.

Všeobecné východiská

39. Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení zmluva o úvere predpokladá záväzok veriteľa, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a záväzok dlžníka poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky. Ďalší obsah takéhoto právneho vzťahu (vrátane niektorých otázok týkajúci sa úročenia, úrokov a ich splatnosti) je vo všeobecnosti subsidiárne určený dispozitívnymi normami § 498 a nasl. Obchodného zákonníka (ak strany nedohodnú inak). V prípade zmluvy o spotrebiteľskom úvere (čo je aj tento prípad) však zákon pre vznik práva na úroky a poplatky v zmysle § 9 ods. 2 ZoSU, okrem písomnej formy zmluvy, vyžaduje aj jej ďalšie obligatórne obsahové náležitosti (inak sa podľa § 11 ods. 1 písm. a) ZoSU poskytnutý spotrebiteľský úver považuje za bezúročný a bez poplatkov).

40. V písomnej zmluve o spotrebiteľskom úvere musí byť preto určite a zrozumiteľne (§ 37 ods. 1 OZ), okrem ďalších náležitostí, v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSU určená:

f) doba trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere - čím sa, vzhľadom na vymedzenie pojmu zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 2), rozumie doba trvania záväzku poskytnúť peňažné prostriedky (čo má význam najmä pri neskoršom, prípadne postupnom čerpaní úveru resp. pri revolvingu) a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,

g) podmienky upravujúce jeho čerpanie - teda „Akým spôsobom a kedy spotrebiteľ dostane peniaze“ (viď formulár pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere, ktorý je uvedený v prílohách č. 3 a 4 <<http://www.zakonypreludi.sk/zz/2010-129/znenie-20110101>> tohto zákona, a obsahuje niektoré vysvetľujúce informácie),

i) úroková sadzba spotrebiteľského úveru - ktorou je podľa § 2 písm. j) ZoSU úroková sadzba vyjadrená ako fixné alebo variabilné percento, a súčasne podmienky ktoré upravujú jej uplatňovanie - ktorými sa, vychádzajúc z podstaty a zmyslu úročenia, rozumejú všetky podmienky tak aby bolo zrejmé ako, resp. z akej sumy a odkedy (napr. či už od dojednania úveru - rezervácie peňažných prostriedkov, alebo od reálneho poskytnutia peňažných prostriedkov v prospech dlžníka, alebo až od určitého iného času v prípade dojednania dočasného bezúročného obdobia) a dokedy sa má uplatňovať (napr. do stanoveného času splatnosti, alebo do vrátenia, alebo inak), a to tak, aby bola jasne určiteľná povinnosť platenia úrokov (napr. aj v situácii prípadného predčasného alebo oneskoreného vrátenia peňažných prostriedkov), a

k) výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia - čím sa nepochybne rozumie ako sa jednotlivé splátky priraďujú k nesplateným zostatkom. Len takýto výklad požiadavky zákona totiž spĺňa účel spotrebiteľského práva, a to jednak venovať zvýšenú pozornosť ochrane spotrebiteľa (ktorý by nemal byť zavádzaný a mal by mať čo najviac informácií umožňujúcich mu - pred, ale i dodatočne po poskytnutí úveru - čo najlepšie posúdiť situáciu a urobiť rozhodnutie ohľadom uzavretia zmluvy a následne aj spôsobu, resp. rýchlosti splácania úveru), a tiež preto, že len pri vyššie uvedenom riadnom vymedzení uplatňovania úrokovvej sadzby (úročenia) je možné kedykoľvek (i v priebehu splácania) určiť obsah právneho vzťahu, t.j. výšku zostávajúcej istiny, úrokov a ostatných poplatkov.

41. Prax, a ako vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. l) a m) ZoSU aj zákon (rozlišujúci minimálne splácanie s amortizáciou istiny alebo bez), totiž pozná rôzne spôsoby splácania úveru. Napríklad poskytnuté peňažné prostriedky (istina) sa môžu splácať na začiatku a úroky až na konci, prípadne naopak, alebo sa úroky a poplatky strhnú ihneď z celkovej výšky spotrebiteľského úveru (pozri napr. vysvetlivky k položke 2C formulára o zmluvných podmienkach podľa vyhl. č. 620/2007 Z.z. v pôvodnom znení), prípadne sa

istina spláca spolu s úrokmi v rôznych kombináciách (čo navonok nevylučuje rovnakú resp. nemennú výšku celkovej splátky), či už s pevnou splátkou istiny a sumy úroku, resp. podľa ich rôzne stanoveného podielu, alebo sa amortizuje celkovými rovnomernými tzv. anuitnými splátkami, pri ktorých sa plynule mení výška a pomer splátky istiny a úroku. Spôsob úročenia a splácania úveru a jeho jednotlivých častí musí byť preto vyjadrený určitým a zrozumiteľným spôsobom vylučujúcim pochybnosti o obsahu povinnosti splácať jeho jednotlivé položky (vrátane postupu jej splnenia). V zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSU v spojení s ust. § 11 ods. 1 ZoSU úroky, resp. úroková sadzba, podmienky jej uplatňovania a podmienky splácania istiny, úrokov a iných poplatkov musia byť výslovne písomne dohodnuté, resp. určené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Inak sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, a veriteľ nárok na úroky a poplatky nemá.

42. Všetky vyššie uvedené obligatórne obsahové náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere pritom zároveň vo svojej podstate vymedzujú rozhodujúce skutočnosti, ktoré jediné odôvodňujú, resp. v zmysle ZoSU sú spôsobilé (mohli by a mali by) odôvodňovať nárok na úroky a poplatky (odplatu) za úver podľa zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a ktoré preto musí žalobca v súvislosti s nimi pre úspech v konaní riadne tvrdiť (a preukázať). Totiž len ak je v zmluve (presne) stanovený rozsah a spôsob čerpania, úročenia a splácania úveru resp. jeho jednotlivých častí a súvisiacich poplatkov (teda záväzok), iba vtedy zákon s takýmto prejavom vôle spája právne následky (teda vznik práv a povinností), a len vtedy je možné kedykoľvek určiť rozsah všetkých práv a povinností, ktoré sú obsahom daného právneho vzťahu.

43. Pre úplnosť treba uviesť, že časť obsahu zmluvy síce možno určiť aj odkazom na obchodné podmienky, nemalo by sa to však týkať podstatných náležitostí zmluvy (ale len dojednaní technického a vysvetľujúceho charakteru), keďže tieto informácie sa musia povinne uvádzať spotrebiteľovi už v predzmluvnom formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 2 ZoSU), a nič by preto, v prípade poctivého prístupu veriteľa, nemalo brániť tomu uviesť ich aj priamo v zmluve (mutatis mutandis aj nález ÚS ČR citovaný nižšie). Okrem toho tiež platí, že stanovenie časti obsahu zmluvy odkazom na obchodné podmienky nemôže byť ani neprimerane všeobecné (nestačí iba zmienka o obchodných podmienkach), pretože ak má byť súčasťou zmluvy (ako prejavu vôle), platia preňho, ak sa s ním majú spájať právne účinky, rovnaké pravidlá ako aj pre iné právne úkony. Časť obsahu zmluvy, ktorú tento odkaz určuje (poukazom na obchodné podmienky), by sa mala preto stanoviť konkrétne (určite a zrozumiteľne, § 37 ods. 1 OZ) tak, aby bolo zrejmé úpravu ktorej časti zmluvy (práv a povinností) treba hľadať a vykladať na inom mieste (napr. v obchodných podmienkach), písomne (§ 9 ods. 1 ZoSu), a zároveň aj nie menším písmom ako iná časť takejto zmluvy (§ 53c OZ). V tomto prípade tomu tak nebolo.

44. V tejto súvislosti súd tiež pripomína, že určitosti a zrozumiteľnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako dvojstranného právneho úkonu nesvedčí ani rozsiahlosť a neprehľadnosť textu obchodných podmienok napísaná drobným písmom so súčasným zakomponovaním viacerých podstatných zmluvných náležitostí zmluvy o úvere na ich viacerých miestach. Inými slovami vo vzťahu k ich platnosti súd zdôrazňuje, že v prípade konfliktu záujmov spotrebiteľa a jeho zmluvného partnera je potrebné poskytnúť vyššiu mieru ochrany spotrebiteľovi ako slabšej zmluvnej strane. V kontexte s týmto princípom je potrebné posúdiť aj úverové zmluvné podmienky. Tie zásadne nesmú slúžiť tomu, aby do nich často v neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom napísanej forme skryl zmluvný partner spotrebiteľa podmienky, ktoré sú podstatné, a o ktorých môže predpokladať, že uniknú jeho pozornosti. Pokiaľ tak učiní, čo sa stalo aj v tomto prípade, spreneverí sa princípu dôvery a preto takému jednaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor s dobrými mravmi (§ 3 ods. 1 OZ).

45. K tomu možno poukázať aj na právny záver uvedený v náleze Ústavného súdu ČR z 11.11.2013, sp. zn. I.ÚS 3512/11. Podľa neho v rámci spotrebiteľských zmlúv dojednaní o zmluvnej pokute (argumentum a minori ad maius tým skôr o predmete hlavného záväzku resp. o podstatných náležitostiach zmluvy, pozn. súdu) v zásade nemôžu byť súčasťou tzv. všeobecných zmluvných podmienok, ale len spotrebiteľskej zmluvy samotnej (na ktorú spotrebiteľ pripája svoj podpis). Ústavný súd zdôraznil, že dodávateľ sa má chovať k spotrebiteľovi, ktorý je slabšou zmluvnou stranou poctivo, v opačnom prípade mu nie je možné poskytnúť právnu ochranu. Zásada poctivosti sa prejavuje aj tým, že zmluvné dojednanie nesmú byť umiestnené v oddieloch, ktoré vzbudzujú dojem nepodstatného charakteru. Obchodné podmienky v spotrebiteľských zmluvách majú slúžiť predovšetkým k tomu, aby nebolo nevyhnutné do každej zmluvy prepisovať dojednanie technického a vysvetľujúceho charakteru, a naopak nesmú slúžiť k tomu, aby do nich v často neprehľadnej, zložito formulovanej a malým písmom

písanej forme skryl dodávateľ dojednania, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že pozornosti spotrebiteľa zrejme uniknú.

Právne posúdenie

46. V danom prípade, s ohľadom na podanú žalobu, pre komplexné odôvodnenie rozsudku podľa § 220 ods. 2 CSP (predtým obdobne § 157 ods. 2 O.s.p., s uvedením čoho sa žalobca domáhal a z akých dôvodov, t.j. aké skutočnosti tvrdil) považuje súd za potrebné poukázať predovšetkým na to, že žalobca vo svojom návrhu v podstate ani len priamo netvrdil všetky rozhodujúce skutočnosti (skutkové okolnosti), ktoré by konkrétne a komplexne odôvodňovali celý uplatnený nárok, resp. jeho jednotlivé položky. V postupoch dodávateľov, v nadväznosti na ich často neprijateľne zjednodušené a netransparentné obchodné praktiky k spotrebiteľom, stalo sa už aj v súdnom konaní negatívnym javom iba všeobecné uplatňovanie nárokov nekonkrétnym poukazom na prílohy pripojené k návrhu. Ani z týchto príloh však nevyplývajú všetky dôvody uplatnených nárokov. Podľa názoru súdu ide o typický prejav tzv. „Mcdonaldizácie“ spoločnosti a právnych služieb (pojmem použil Václav Vlk: Mcdonaldizace mění advokacii, je nutné reagovat; dostupné na www.ceska-justice.cz <<http://www.ceska-justice.cz>>). Celá žaloba má skôr len všeobecnú rámcovú (formulárovú) podobu s požadovanou úhradou údajného dlhu bez uvedenia všetkých nevyhnutných (rozhodujúcich) skutočností tak, aby bolo jasné o čom a na akom základe má súd rozhodnúť (a to už i vo vzťahu k tzv. istine - kde absentuje výslovné a zrozumiteľné tvrdenie o poskytnutí peňažných prostriedkov v určitej výške a záväzku na ich vrátenie s určitým a zrozumiteľným vymedzením spôsobu tohto vrátenia).

47. Teória procesného práva podmieňuje úspech účastníka konania v spore unesením dvoch bremien. Ide jednak o bremeno tvrdiť skutočnosti, ktoré môžu privodiť jeho úspech v spore a jednak bremeno tieto skutočnosti preukázať. Ak účastník nesplní svoju povinnosť tvrdiť skutočnosti rozhodné z hľadiska hypotézy právnej normy, potom spravidla ani nemôže splniť dôkaznú povinnosť. Nesplnenie povinnosti tvrdenia, teda neunesenie bremena tvrdenia, má za následok, že skutočnosť, ktorú účastník vôbec netvrdil a ktorá nevyšla inak v konaní najavo, spravidla nebude predmetom dokazovania. Ak ide o skutočnosť rozhodnú podľa hmotného práva, potom neunesenie bremena tvrdenia o tejto skutočnosti bude mať pre účastníka väčšinou za následok pre neho nepriaznivé rozhodnutie.

„Zákon účastníkom ukladá povinnosť tvrdiť všetky potrebné skutočnosti; potrebnosť, teda okruh rozhodujúcich skutočností, je určovaný hypotézou hmotnoprávnej normy, ktorá upravuje sporný právny pomer účastníkov. Táto norma zásadne určuje jednak rozsah dôkazného bremena, t.j. okruh skutočností, ktoré musia byť ako rozhodné preukázané, jednak nositeľa dôkazného bremena. Rozdelenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena medzi účastníkmi v spore závisí na tom, ako vymedzuje právna norma práva a povinnosti účastníkov. Obvykle platí, že skutočnosti navodzujúce žalované právo musí tvrdiť žalobca, zatiaľ čo okolnosti toto právo vylučujúce sú záležitosťou žalovaného.“ (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu SR z 28. marca 2012, sp. zn. 6 MCdo 17/2010).

48. Na doplnenie uvedeného súd poukazuje aj na uznesenie Nejvyššího soudu ČR zo dňa 17. 6. 2010, sp. zn. 33 Cdo 2259/2008, podľa ktorého nestačí len „aby žalobce předložil soudu celou řadu listin a v žalobě (či jejím doplnku) souhrnně a nekonkrétně, bez vztahu k jednotlivým rozhodným tvrzením odkázal na tyto listiny. Takový postup by stíral rozdíl mezi skutkovými tvrzeními stran a skutkovými zjištěními, která soud činí z provedených důkazů, a zcela nepřípustným způsobem by přenášel aktivitu a odpovědnost příslušející účastníkům řízení na soud a byl by též v rozporu se základními zásadami občanského (sporného) řízení - zásadou dispoziční, projednací, rychlosti a hospodárnosti.“

49. V prejednávanej veci mal žalobca bremeno tvrdenia, že so žalovaným uzavrel platnú písomnú zmluvu o spotrebiteľskom úvere so záväzkom žalobcu poskytnúť žalovanému peňažné prostriedky, a záväzkom žalovaného poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť žalobcovi určité úroky (a poplatky), a ďalej že mu určité peňažné prostriedky aj reálne poskytol a žalovaný ich nevrátil, prípadne nezaplatil dohodnuté konkrétne špecifikované úroky (a poplatky), a že zmluva obsahuje všetky obligatórne obsahové náležitosti. Žalobca však všetky tieto skutočnosti v konaní riadne ani netvrdil, a žaloba, hoci má po formálnej stránke všetky minimálne obsahové náležitosti, je len rámcová s tvrdením o údajnom dlhu bez uvedenia všetkých skutočností, ktoré by ho odôvodňovali.

50. Tento nedostatok sa pritom týka predovšetkým úrokov a rôznych poplatkov, resp. nákladov zaúčtovaných na ľarchu žalovaného. Žalobca uplatnil právo na vrátenie poskytnutých peňažných

prostriedkov, ku ktorým pripočítal aj úroky a rôzne poplatky (za upomienky), vo vzťahu k požadovaným úrokom (a poplatkom) prirátaným k istine však neuviedol všetky rozhodujúce skutkové okolnosti, ktoré by ich odôvodňovali, a tieto zo žaloby a príloh (z predložených dôkazov) napokon nevyplývajú ani nepriamo. Celá argumentácia k nim je v podstate založená len na dôvere v ich strohé vyčíslenie v tzv. prehľade splátok a úhrad vypracovanom žalobcom. Obdobný postup bol síce v minulosti niekedy možný v zmysle bývalého (dnes už neplatného) znenia ust. § 172 ods. 1 O.s.p. (v znení účinnom do r. 2003), ale len ak sa právo opieralo o tzv. výpis z kníh tuzemského peňažného ústavu (zrejme ako relikť bývalého štátneho vlastníctva, kontroly a z toho a priori predpokladanej správnosti účtovania všetkých peňažných ústavov), o ktorý v tomto prípade nejde, a aj to iba pri vydávaní platobných rozkazov (procesne bez osobitného skúmania a dokazovania). V súdnom konaní v súčasnosti, s rovnocenným postavením sporových strán, osobitne v prípadoch ex offo kontroly nárokov zo spotrebiteľskej zmluvy v zmysle ust. § 5b zák. č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa, však nemožno nekriticky akceptovať a vychádzať iba z jednostranných nepreskúmateľných vyčíslení sporovej strany (dodávateľa) bez posúdenia práva. Z tvrdených (a preukazovaných) skutočností musí právo vyplývať. Nemožno súhlasiť s názorom žalobcu, že evidovanie pohľadávky v jeho internom prehľade splátok a úhrad je snáď akousi verejnou listinou, a tento výpis potvrdzuje výšku žalobcom uplatnenej pohľadávky voči žalovanému. Podľa § 205 CSP iba listiny vydané orgánmi verejnej moci v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitným predpisom vyhlásené za verejné, potvrdzujú pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak.

51. Vo vzťahu k sume zaúčtovaných úrokov (či poplatkov) žalobca neuviedol (ani nepriamo v prílohách) všetky rozhodujúce skutočnosti umožňujúce ich určenie, prípadne overenie ich výpočtu. Pri uplatnení vyčíslených (kapitalizovaných) úrokov sú takými skutočnosťami, ktoré odôvodňujú ich uplatnenie (nárok), vychádzajúc z ich podstaty, nesporne najmä uvedenie výšky úrokovej sadzby s poukazom na konkrétne skutočnosti, ktorú ju odôvodňujú, a presné uvedenie jednotlivých súm - z ktorých sa uplatňuje, s uvedením konkrétnych období - za ktoré sa pri týchto sumách uplatňuje, spolu s ich skutkovým odôvodnením. Výšku úrokovej sadzby, z ktorej zrejme svoj nárok odvodzuje, žalobca síce uviedol aspoň nepriamo predložením zmluvy, kde je vyjadrená ako percento, jej uplatňovanie s uvedením úročených súm a období s jej skutkovým odôvodnením pri výpočte úroku však nie, a tieto skutočnosti zo žaloby napokon nevyplývajú ani nepriamo (z predložených príloh). Na spotrebiteľský úver sa totiž, ako už bolo uvedené vyššie, nevzťahujú automaticky obvyklé všeobecné subsidiárne pravidlá úročenia a splácania podľa dispozitívnych ustanovení OBZ (v zmysle ust. § 9 ods. 2 ZoSU v spojení s ust. § 11 ods. 1 ZoSU), a úroky, resp. výška úrokov (úroková sadzba), podmienky jej uplatňovania a podmienky splácania istiny, úrokov a iných poplatkov musia byť výslovne písomne dohodnuté, resp. určené v zmluve o spotrebiteľskom úvere. Uvedené by pritom mohlo byť zrejme aspoň nepriamo z dohodnutého rozpisu splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, v tomto prípade však tomu tak nebolo (v zmluve nie je uvedená výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov). Rovnako tak k zaúčtovaným poplatkom zo žaloby nevyplývajú žiadne skutočnosti, ktoré by odôvodňovali a preukazovali ich oprávnenosť a výšku (na základe čoho a ako ich žalobca resp. jeho právny predchodca v konkrétnej výške vyúčtoval). V návrhovom (sporovom) konaní je pritom zrejme, že je povinnosťou a zodpovednosťou žalobcu tvrdiť všetky také skutočnosti, ktoré by jeho nárok odôvodňovali (bremeno tvrdenia), súd nie je povinný a ani oprávnený vyhľadávať za navrhovateľa rozhodujúce skutočnosti, ktoré by jeho nárok odôvodňovali, tieto len posudzuje (vychádza z tvrdeného a zisteného skutkového stavu), a preto v prípade, že z tvrdených skutočností právo na úroky a poplatky nevyplýva (neunesenie bremena tvrdenia), nemožno mu priznať súdnu ochranu, a nárok žalobcu z takejto žaloby musí byť v tomto rozsahu zamietnutý.

52. Okrem neunesenia bremena tvrdenia o všetkých skutočnostiach odôvodňujúcich právo na vyúčtované a uplatnené úroky a iné poplatky súd pripomína, že tieto sú zároveň obligatónnymi obsahovými náležitosťami zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a vzhľadom na vyššie uvedené, i v nadväznosti na stým súvisiace dôkazné bremeno, je preto tiež zrejme, že predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje podmienky, ktoré upravujú spôsob uplatňovania úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru - ako, z akej sumy, odkedy a dokedy (§ 9 ods. 2 písm. i) ZoSU), dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 9 ods. 2 písm. f) ZoSU), a poskytnutý spotrebiteľský úver sa preto považuje aj podľa § 11 ods. 1 ZoSU za bezúročný a bez poplatkov.

53. Vzhľadom na tieto dôvody, teda jednak pre neunesenie bremena tvrdenia ohľadom skutočností odôvodňujúcich úroky a iné poplatky, ako aj s poukazom na absenciu obligatónnych obsahových náležitostí zmluvy, s ktorými zákon spája bezúročnosť a bez poplatkovosť úveru, má žalobca, z titulu

pohľadávok zo zmluvy o úvere postúpených mu podľa § 524 OZ od jeho právneho predchodcu nárok iba na vrátenie poskytnutých peňažných prostriedkov (bez zmluvných úrokov a poplatkov). Keďže žalovanej bol poskytnutý úver vo výške 14.000,- Eur, z ktorých bola uhradená (vrátená) už časť vo výške 4.337,48 Eur pred podaním žaloby a suma 4.890,- Eur po podaní žaloby, súd ju zaviazal na vrátenie zostávajúcej časti poskytnutých peňažných prostriedkov spolu s úrokom z omeškania. Keďže veriteľ žalovaného vyzval na vrátenie peňažných prostriedkov, a žalovaný je v omeškaní s ich vrátením, súd mu v zmysle ust. § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka a § 3 nar. vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. uložil povinnosť na ich zaplatenie spolu so zákonnými úrokmi z omeškania vo výške 5,05% ročne z dlžnej sumy po zosplatnení uplatnenými v súlade so zákonom so zohľadnením postupných úhrad a klesania dlžnej sumy tak ako je uvedené v druhej vete výrokovej časti tohto rozsudku, a v prevyšujúcej časti žalobu zamietol.

54. Pokiaľ ide o námietku premlčania vznesenú žalovaným vo vzťahu k požadovanému plneniu a žalobe ako celku, túto súd nepovažoval za dôvodnú. Súd poukazuje na to, že žalobcovi priznal iba rozdiel medzi poskytnutými a vrátenými peňažnými prostriedkami, pričom premlčané by mohli byť iba najstaršie splátky, ktoré však žalovaný už uhradil.

55. Podľa § 101 OZ platí, že pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. „Ustanovenie § 101 OZ vyjadruje zásadu, podľa ktorej, ak zákon výslovne neustanovuje inak, premlčacia doba je tri roky. ... Od dĺžky premlčacej doby je treba odlišovať určenie začiatku jej plynutia, teda okamihu, kedy oprávnená osoba môže právo uplatniť na príslušnom orgáne. Vo všeobecnosti, ak zákon pre jednotlivé prípady neustanovuje inak, platí všeobecná právna úprava (§ 101 OZ), podľa ktorej začiatok plynutia všeobecnej premlčacej doby je určený okamihom, keď bolo možné právo vykonať po prvý raz. Okamih, kedy bolo možné právo vykonať po prvý raz je označovaný ako „actio nata“. Pod výrazmi „právo je možné vykonať po prvý raz“ treba rozumieť možnosť uplatniť právo spôsobom, ktorým právny poriadok umožňuje realizáciu práva vynútiť verejnou mocou, teda napr. podaním žaloby na súd. Actio nata je spravidla spájaná so splatnosťou dlhu, a to bez ohľadu na to, ako dlh vznikol.“ (Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax Komentár. Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP. Bratislava: EUROUNION, 2015, s. 812).

55. Predmetom konania je úhrada (zostatku) dlhu, ktorý sa mal plniť pôvodne v splátkach (z ktorých časť mala byť pôvodne splatná v čase viac ako 3 roky pred podaním žaloby, a časť v čase menej ako 3 roky pred podaním žaloby). Podľa ust. § 103 veta prvá OZ pritom platí, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti (a teda pre jednotlivé splátky plynie samostatná zákonom ustanovená trojročná premlčacia doba - odo dňa ich splatnosti). Od splatnosti jednotlivých splátok teda začala plynúť premlčacia doba na ich vymáhanie a veriteľ mal možnosť ohľadom nich, ak neboli splnené, podať žalobu na súd. V súvislosti s plynutím premlčacej doby zákon ďalej ustanovuje už len možnosť (následného, resp. súčasného) prerušenia či spočívania jej plynutia (§ 112 až 114 OZ). Aj z logiky premlčania práva (ako možnosti odvrátenia jeho priznania na súde vznesením námietky premlčania - preto, že žaloba nebola podaná včas) by teda malo byť zrejmé, že začiatok plynutia premlčacej doby pre uplatnenie každého práva (alebo jeho časti) možno počítať najskôr odo dňa, kedy bolo možné toto právo alebo jeho časť uplatniť na súde prvýkrát, a že už raz začatá premlčacia doba na uplatnenie nejakého nároku alebo jeho časti (už raz splatných splátok) môže plynúť len do budúcnosti (odo dňa kedy toto právo bolo možné vykonať po prvý raz) a nie spätne, a teda nie je ju možné ani neskôr počítať spätne odo dňa, kedy sa určité právo alebo jeho časť ešte vykonať nemohli.

56. V danom prípade plnenia v splátkach ide pritom už len o modifikáciu vyššie uvedenej situácie, a to v tom, že veriteľ sa, pre určité (kvalifikované) omeškanie dlžníka, domáha od neho (dlžníka) splnenia povinnosti úhrady (zostatku) celého jeho dlhu vrátane splátok, ktoré mali byť splatné v budúcnosti. Oprávnenie veriteľa žiadať pre nesplnenie niektorej splátky o zaplatenie celej pohľadávky (vrátane tých častí, ktoré mali byť zaplatené až v budúcnosti) je upravené v ust. § 565 OZ, no v prípade spotrebiteľských zmlúv (ako je aj tento prípad) je modifikované v ust. § 53 ods. 9 OZ, ktoré je vo vzťahu k nemu lex specialis.

57. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. „Ustanovenie § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka je lex specialis k § 565 Občianskeho zákonníka a to z dôvodu, že veriteľ by logicky nemohol vykonať zosplatnenie do splatnosti najbližšej splátky (tak, ako mu to ukladá § 565 Občianskeho zákonníka) a zároveň dodržať požiadavku vyplývajúcu z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ktorá veriteľovi umožňuje využiť zosplatnenie podľa § 565 najskôr po uplynutí 3 mesiacov od omeškania so zaplatením splátky (a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva), t.j. v čase, keď ďalšie mesačné splátky sú už splatné. Súbeh uvedených ustanovení by bol možný len v prípade, ak by bolo splácanie nastavené na dlhšej ako 3 - mesačnej báze, čo rozhodne nie je bežné“ (porovnaj KS v BB, sp. zn. 16Co/95/2018 zo dňa 13.9.2018).

58. V zmysle vyššie uvedených ustanovení je teda strata výhody splátok a povinnosť skoršej (než pôvodne dohodnutej) úhrady celého (zostatku) dlhu (v zmysle ust. § 53 ods. 9 OZ možnosť veriteľa žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ak to bolo dohodnuté) a s ňou súvisiaca možnosť žaloby na jeho splnenie podmienená vždy najprv jednak (kvalifikovaným) nesplnením niektorej splátky (pri ktorej premlčacia doba na jej uplatnenie pritom v zmysle ust. § 103 veta prvá OZ už začala plynúť odo dňa jej zročnosti), a súčasne rozhodnutím veriteľa toto právo uplatniť a o predčasné zaplatenie celej pohľadávky z tohto dôvodu dlžníka aj riadne (kvalifikovanou žiadosťou) požiadať. Táto (kvalifikovaná) žiadosť (o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky) pritom predstavuje jednostranný adresný hmotnoprávny úkon, ktorý treba dlžníkovi aj doručiť (§ 45 ods. 1 OZ). Potrebné je teda, aby bola niektorá splátka minimálne po dobu 3 mesiacov už splatná (avšak nie je vylúčené, aby to bolo aj viac) a v čase realizácie tohto práva ešte splnená (hoc aj oneskoreným plnením) stále nebola, a aby sa veriteľ rozhodol túto možnosť (žiadať z tohto dôvodu o zaplatenie celej pohľadávky) využiť, a toto svoje oprávnenie (so súčasným upozornením spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva v lehote nie kratšej ako 15 dní) aj riadne uplatnil a realizoval. „Ak tak veriteľ urobil, môže po uplynutí 15-dňovej lehoty vymáhať od dlžníka zaplatenie celej zvyšnej pohľadávky.“ (Fekete, I.: Občiansky zákonník 1. zväzok Všeobecná časť. Veľký komentár, 3. aktualizované vydanie. Bratislava: Eurokódex, 2017, s. 832). Nič to však nemení na tom, že dovtedy omeškané splátky mohol veriteľ vymáhať už skôr (zosplatnenie nemá vplyv na možnosť vymáhať predchádzajúce, už skôr splatné splátky), a zmena je len v tom, že od toho momentu môže veriteľ, okrem predtým splatných splátok, oprávnené podať voči dlžníkovi žalobu na zaplatenie celej dlžnej pohľadávky, teda vrátane tých častí, ktoré predtým (pôvodne) ešte splatné byť nemali.

59. Účelom tejto úpravy bolo nepochybne umožniť veriteľovi, ak to bolo dohodnuté a on sa tak rozhodne (v spotrebiteľských vzťahoch po márnom upozornení spotrebiteľa na uplatnenie tohto práva a poskytnutí mu zákonom stanoveného minimálneho primeraného času na nápravu), vymáhať od dlžníka efektívne naraz celú dlžnú čiastku, ak si tento svoje povinnosti ani napriek upozorneniu veriteľa po určitý čas neplní (a o.i. môže dospieť k záveru, že je zo strany dlžníka ohrozené splnenie celej jeho povinnosti) - namiesto toho, aby musel žalobu podávať neefektívne po častiach, vždy iba v rozsahu v tom-ktorom čase splatných splátok, a ohľadom vymáhania zvyšku čakať v neistote až na omeškanie aj ďalších splátok (a žalobu podávať až potom). Tomuto účelu i všeobecnej úprave začiatku plynutia premlčacej doby podľa § 101 OZ (odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz) potom aj spravodlivo zodpovedá výklad taký, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, premlčacia doba jednotlivých splátok splatných predtým, ako veriteľ využil svoje oprávnenie podľa § 53 ods. 9 OZ, plynie (aj v zmysle spresňujúceho ust. § 103 veta prvá OZ), odo dňa ich zročnosti (keď bolo možné právo na ich splnenie vykonať po prvý raz), a ohľadom zvyšku odo dňa jeho tzv. zosplatnenia vykonaného podľa § 53 ods. 9 OZ (ak bola táto možnosť dohodnutá), teda odo dňa, keď dodávateľ spotrebiteľa ako dlžníka o splnenie celej pohľadávky (pre nesplnenie niektorej splátky) v zmysle ich dohody požiadal, a svoje právo na zaplatenie tohto zvyšku celej pohľadávky mohol uplatniť na súde po prvý raz.

60. Už len pre úplnosť súd uvádza, že ust. § 103 veta druhá OZ (podľa ktorého platí, že ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh (§ 565), začne plynúť premlčacia doba odo dňa zročnosti nesplnenej pohľadávky) sa vzťahuje len na prípady (okamžitého) zosplatnenia zostatku dlhu výlučne podľa § 565 OZ, na ktorý toto ustanovenie výslovne (a výhradne) odkazuje, a pri ktorom

jedine (na rozdiel od zosplatnenia dlhu voči spotrebiteľovi postupom podľa § 53 ods. 9 OZ) sa môže bez ďalšieho (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené), aj bez predchádzajúceho upozornenia dlžníka a potreby osobitnej žiadosti veriteľa, výlučne len pre nesplnenie niektorej zo splátok, stať zročným celý dlh (porovnaj slová: „ak sa pre nesplnenie niektorej zo splátok stane zročným celý dlh“). Vzťahuje sa teda najmä na prípady (ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené), keď splatnosť celého dlhu nastáva priamo (ipso facto) pre nesplnenie niektorej splátky, a prípady, keď bolo dohodnuté právo veriteľa požiadať, v prípade nesplnenia niektorej zo splátok, avšak výlučne len do splatnosti najbližšej splátky, o zaplatenie celého dlhu (obdobne, z hľadiska splatnosti a začiatku plynutia premlčacej doby, porovnaj aj dikciu § 110 ods. 2 OZ). Uvedené vyplýva aj zo špecifika, že podľa § 565 OZ veriteľ môže toto právo použiť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Toto ustanovenie sa teda nevzťahuje na prípady osobitného postupu podľa lex specialis ust. § 53 ods. 9 OZ (pri ktorých zročnosť celého dlhu pri omeškaní nenastáva nikdy automaticky, resp. podľa dispozície veriteľa len krátko po omeškaní splátky najneskôr do splatnosti najbližšej splátky), pri ktorých veriteľ v zmysle tejto osobitnej úpravy môže toto právo uplatniť až po určitom dlhšom čase omeškania, ak nie je omeškaná splátka stále uhradená, nezávisle od splatnosti ďalšej splátky.

61. „Komentované ustanovenie predpokladá možnosť aj takej dohody zmluvných strán, podľa ktorej, ak dlžník nesplní niektorú zo splátok, stane sa zročným celý dlh (dohoda o strate výhody splátok). V takom prípade premlčacia doba (vo vzťahu k celému dlhu) začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky. Ustanovenie § 103 však treba vykladať vo väzbe na právne dôsledky uvedené v ustanoveniach § 565 OZ, ktoré obmedzuje veriteľa v práve požadovať splnenie celého dlhu. Právo žiadať zaplatenie celej pohľadávky môže veriteľ uplatniť len do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky. Ak by veriteľ svoje právo nevyužil, pokračovala by premlčacia doba iba vo vzťahu k neuhradenej splátke. Treba poznamenať, že znenie ustanovenia § 103 OZ (ktoré omeškanie čo len jednej splátky spája so splatnosťou celej pohľadávky) a znenie § 565 OZ je čiastočne vo vnútornom rozpore. Napriek splatnosti celého dlhu, samotnú realizáciu ustanovenie § 565 OZ totiž podmieňuje žiadosťou veriteľa. Právna úprava v ustanovení § 103 OZ súvisí aj s právnou úpravou v ustanoveniach § 110 OZ.“ (Krajčo, J., Občiansky zákonník pre prax Komentár. Judikatúra NS SR, NS ČR, ESD, ESLP. Bratislava: EUROUNION, 2015, s. 824).

„V súvislosti so stratou výhody splátok je treba odlišovať zmluvné dojednanie o strate výhody splátok a zmluvné dojednanie, podľa ktorého dochádza pri plnení v splátkach k dohode, že omeškaním čo len jednej splátky dochádza bez ďalšieho k splatnosti celého dlhu ... Potreba odlišovania obsahu uvedeného zmluvného dojednania vyplýva predovšetkým z toho, že v prípade, ak dôjde iba k strate výhody splátok, nestáva sa splatný celý dlh. Veriteľovi vzniká iba právo požiadať dlžníka o zaplatenie celého dlhu, pričom právo veriteľa žiadať zaplatenie celého dlhu je časovo obmedzené, a to do splatnosti ďalšej splátky. Toto právo však veriteľ opätovne získa (za rovnakých podmienok), ak sa dlžník dostane do omeškania nezaplatením ďalšej (ktorejkoľvek) splátky. ... Ak sú naplnené vyššie uvedené predpoklady, žiadosť veriteľa na zaplatenie celého dlhu má za následok splatnosť celého dlhu. Naopak, nevyužitím tohto práva alebo márnym uplynutím lehoty na zaplatenie ďalšej splátky, resp. do jej účinného splnenia, nedochádza k splatnosti celého dlhu, ale platí pôvodné dojednanie o splátkach. Tým nie sú však vylúčené dôsledky omeškania s tou ktorou splátkou.“ (tamtiež, s. 2476).

62. Správnosť výkladu súdu vyplýva aj z toho, že v prípade opačného výkladu, teda ak by sme mali vychádzať z toho, že ust. § 103 veta druhá OZ sa vzťahuje aj na tzv. zosplatnenie podľa § 53 ods. 9 OZ, a že premlčacia doba pre celú pohľadávku v takom prípade plynie už (aj v rozpore s gramatickým znením ustanovenia § 103 veta druhá OZ, podľa ktorého premlčacia doba ešte len „začne plynúť“ ak sa stane zročným celý dlh, teda až po zosplatnení, nie že už predtým začala plynúť v minulosti) odo dňa zročnosti tej splátky, pre ktorú veriteľ svoje právo žiadať o zaplatenie celej pohľadávky uplatnil (pre ktorého účinky sa vyžaduje doručenie tejto žiadosti dlžníkovi), museli by sme dôjsť absurdnému k záveru, že premlčacia doba (aj pre ďalšie jednotlivé neskoršie nehradené splátky splatné ešte pred uplatnením tohto práva, teda dorúčením tejto žiadosti dlžníkovi - pre ktoré medzitým začala plynúť samostatná premlčacia doba odo dňa ich zročnosti) neskôr plynie späť už od času, kedy veriteľ svoje právo ešte nepoužil a ani použiť nemohol, a znamenalo by navyše aj faktické skrátenie zákonom ustanovenej premlčacej doby troch rokov na uplatnenie práva na súde o najmenej tri mesiace a 15 dní (počas ktorých musí byť dlžník pre uplatnenie tohto práva podľa § 53 ods. 9 OZ v omeškaní), resp. (vzhľadom na potrebu preukázateľného doručenia žiadosti o zaplatenie celej pohľadávky dlžníkovi - vyžadujúcu nepochybne tiež nejaký čas) aj o viac ako tie tri mesiace a 15 dní /eventuálne, v prípade neskoršieho uplatnenia tohto práva veriteľa (ktoré je jeho možnosťou a nie povinnosťou) a možných problémov s reálnym dorúčením

žiadosti žalovanému aj o výrazne dlhší čas, hypoteticky (extrémne), napr. v prípade neznámeho pobytu (nezávisle od splatnosti ďalších splátok) aj po vyše dvoch či takmer rokoch od splatnosti omeškanej splátky, a premičacia doba na uplatnenie celej pohľadávky (vrátane neskorších splátok, či dokonca aj splátok, ktoré ešte ani v čase neskoršieho zosplatnenia splatné neboli) by sa tak mala počítať spätne a bola extrémne skrátaná, resp. (v prípade úspešného doručenia zosplatnenia celej pohľadávky až po viac ako troch rokoch od splatnosti omeškanej splátky) by to znamenalo okamžité premičanie všetkých splátok a celej pohľadávky spätne, vrátane tých splátok, ktoré v tom čase ešte ani splatné neboli (a dotedy ani žalovať nemohol), čo je zjavný nezmysel. Oprávnenie žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky by tak pre veriteľa nemalo vlastne žiaden racionálny význam (jeho postavenie by sa zhoršilo). Logický a správny výklad je teda taký, že premičacia doba jednotlivých splátok plynie odo dňa ich zročnosti, a v prípade tzv. zosplatnenia podľa § 53 ods. 9 OZ (ohľadom zosplatneného zvyšku) začne plynúť odo dňa jeho zosplatnenia (do budúca, teda nie že spätne už predtým začala plynúť v minulosti), teda odo dňa, kedy mohol svoje práva (či už na jednotlivé splátky alebo zosplatnený zvyšok) vykonať po prvý raz.

63. Tento záver o počiatku plynutia premičacej doby zostatku úveru (najskôr dňom doručenia predčasného zosplatnenia dlhu s výzvou na zaplatenie, vzhľadom na to, že k zosplatneniu dlhu nemôže dôjsť predtým ako bude výzva na zosplatnenie doručená dlžníkovi), pritom vyplýva (tak ako na to poukázal aj žalobca) aj z rozhodnutia NS ČR sp. zn. 21 Cdo 456/2006, podľa ktorého „dovolať správne v této souvislosti uvádí, že bylo na věřiteli, zda a případně kdy svého oprávnění požadovat zaplacení celé pohledávky (zůstatku úvěru s příslušenstvím) využije, a že splatnost celé pohledávky nemůže nastat dříve, dokud věřitel nepožádá dlužníka o její zaplacení z důvodu prodlení se zaplacením splátky (splátek); pro splatnost celé pohledávky není významné, kdy věřitel mohl dlužníka z důvodu jeho prodlení se splátkami o zaplacení celé pohledávky nejdříve požádat, ale zda a kdy se rozhodl svého oprávnění využít a zda, popřípadě kdy ho tedy o zaplacení celé pohledávky skutečně požádal, neboť by jinak měl vůči dlužníku nadále nárok jen na sjednané splátky“), a rozhodnutia NS ČR, sp.zn. 21Cdo/426/2005, podľa ktorého „splatnost celé pohledávky pro nesplnění některé splátky nastává až okamžikem, kdy věřitel dlužníka o její zaplacení požádal, nikolo okamžikem, kdy tak v souladu se smluvním ujednaním učinit mohl“.

64. Uvedený záver napokon vyplýva už aj z rozhodovacej praxe Krajského súdu v Prešove, ktorý v rozhodnutí zo dňa 21.11.2019 sp.zn. 11Co/60/2019 uviedol, že: „... pokiaľ by následná zročnosť celého dlhu mala mať za následok začiatok plynutia premičacej doby celého dlhu od prvej omeškanej splátky, posunul by sa začiatok plynutia premičacej doby pred okamih splatnosti všetkých omeškaných splátok nasledujúcej po prvej z nich a takýto následok je neprípustný, pretože inštitút zročnosti celého dlhu, ako strata výhody splátok, predstavuje sankciu pre dlžníka a prostriedok ochrany veriteľa, a nemôže tak mať pre veriteľa uvedený nepriaznivý následok.“

65. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo. Podľa § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

66. Žalobca bol v konaní o svojej žalobe na zaplatenie 11.019,56 Eur úspešný v časti vo výške 9.662,52 Eur (počítajúc aj úhradu 4.890,- Eur počas súdneho konania), čo predstavuje 88% úspešnosť, žalovaná bola v konaní procesne úspešná vo zvyšku, čo predstavuje 12% úspešnosť, takže žalobca má potom podľa pomeru úspechu nárok na náhradu trov konania v rozsahu pomerného rozdielu vo výške 76%. Už len pre úplnosť súd uvádza, že žiadne dôvody, pre ktoré by bolo možné úspešnému žalobcovi jemu vzniknuté trovy tohto konania (preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré mu vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva), resp. tak ako v tomto prípade ich pomernú časť v zmysle ust. § 257 CSP celkom výnimočne nepriznať a žiadať, aby ich znášal sám, strany do skončenia konania netvrdili a ani súd nezistil. Strana, ktorá realizuje kroky k začatiu alebo trvaniu občianskeho súdneho konania, musí vždy zvážiť jeho začatie resp. obranu v ňom, a podľa všetkých okolností, priebehu konania a vyjadrení protistrany prípadne aj jeho predlžovanie resp. trvanie na podanom návrhu, a preto musí znášať aj dôsledky s tým spojené plynúce z jej procesného

neúspechu v konaní. V súvislosti s eventuálnymi úvahami o aplikácii výnimočného ust. § 257 CSP súd prvého stupňa zároveň poukazuje aj na výklad obsahovo obdobného ust. § 150 O.s.p. v rozhodnutí Ústavného súdu ČR pod sp. zn. IV. ÚS 3678/12, podľa ktorého „Pokiaľ ide o námietku týkajúcu sa aplikácie ustanovenia § 150 O.s.p., je nutné konštatovať, že sa jedná o procesné ustanovenie, ktorého použitie je výslovne na uvážení všeobecného súdu. Pokiaľ sa teda, či už obvodný alebo mestský súd rozhodol dané ustanovenie neaplikovať, nie je jeho povinnosťou toto akokoľvek zdôvodňovať. Dôvodom je tu predovšetkým tá skutočnosť, že ustanovenie § 150 O.s.p. je výnimkou zo všeobecného pravidla, a pokiaľ nedôjde k aplikácii tejto výnimky, platí pravidlo všeobecné. Inými slovami povedané, povinnosť odôvodnenia nákladového výroku z uhla pohľadu ustanovenia § 150 O.s.p. by nastala až v prípade, že by došlo k jeho aplikácii.“ O výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.